https://www.cgboardonline.com

कोड - 006

प्री-बोर्ड परीक्षा 2019-20

कक्षा- दसवीं | विषय - संस्कृत
समय - 3.00 घंटे | पूर्णांक - 75

निर्देश :- सर्वे प्रश्ना: समाधेया: । उत्तरं शुद्धं स्पष्टं च लिखत ।
प्रशनेषु आबंटिता: अङ्का: तत्समक्षे आङ्किता: सन्ति ।

प्रश्न 1. (अ) उचितं विकल्पं चित्वा लिखत - (5)

(1) वपु: आख्याति-
(अ) भोजनम् (ब) स्नेहम (स) वंशम् (द) भाषितम्

(2) अधोलिखितेषु उपसर्गोस्ति -
(अ) रात्रिणाम् (ब) ना (स) पराभवति (द) कदापि

(3) अधोलिखितेषु गुण सन्धि अस्ति -
(अ) प्रत्येक (ब) अत्रैक (स) गुप्तदेश: (द) रमेश:

(4) युष्मासु इत्यस्मिन पदे विभक्ति अस्ति -
(अ) चतुर्थी (ब) पंचमी (स) षष्ठी (द) सप्तमी

(5) के न सर्वत्र भवन्ति -
(अ) माणिक्यानि (ब) चन्दनम् (स) साधव: (द) मौक्तिकानि

(ब) रिक्त स्थानानि पूरयत - (5)

(1) रायपुरे विवेकानन्द विद्यापीठं ---------- ।
(2) मया इत्यस्मिन शब्दे ---------- विभवन्ति अस्ति ।
(3) त्वम् अपि एकं ---------- आरोपम ।
(4) जल पातेन ---------- विनष्टं जातम् ।
(5) अति ---------- वर्जयेत ।

(स) उचित संबंध योजयत - (5)

(1)	अग्नये	-	लोभात्यजति ।
(2)	पदातिरेव	-	अव्यय पद प्रयुक्त वाक्यम्
(3)	मित्राणि	-	स्वाहा
(4)	सर्प: विवरातबहि: निस्सरति	-	संवत्सर
(5)	अलंकृत इवाभाति	-	विसर्ग संधि

प्रश्न 2. अधोलिखितयो: अङ्कयो: संस्कृत भाषया लिखत - (2)

(1) 110 (2) 147

प्रश्न 3. अधोलिखितयो: सन्धि विच्छेद कृत्वा नाम लिखत - (2)

(1) सदाचार: (2) वागीश:

https://www.cgboardonline.com

https://www.cgboardonline.com
https://www.cgboardonline.com

प्रश्न 4. अधोलिखितयो: शब्दयो: प्रयुक्त प्रकृति प्रत्ययं लिखत - (2)

(1) पठितुम (2) छिन्न:

प्रश्न 5. अधोलिखितयो: वाच्य परिवर्तनं कुरुत - (2)

(1) स: पाठं पठति (कर्मवाच्य) (2) कन्या: हसन्ति (भाव वाच्य)

प्रश्न 6. अधोलिखितानां धातुनां त्रिषु वचनेषु निर्देशानुसारेण धारूपाणि लिखत - (3)

(1)	रुच	मध्यम पुरुष	लट्लकार
(2)	लिख	प्रथम पुरुष	लोट्लकार
(3)	कथ	उत्तमपुरुष	लङ्लकार

प्रश्न 7. अधोलिखितानां समस्त पदं लिखित्वा नाम लिखत - (3)

(1) पापान् मुक्त: (2) चतुर्णां युगानां समाहार: (3) गृहम् गृहम्

प्रश्न 8. अधोलिखितानां वाक्यानां संस्कृत भाषया अनुवादं कुरूत - (3)

(1) आपका नाम क्या है ? (2) हम सब भारतवासी है ।

(3) मैं लेखक हूँ ।

प्रश्न 9. अधोलिखित गद्यांशस्य हिन्दी भाषया अनुवादं कुरुत - (3)

अस्ति लोष्ठ श्रृगालयो: मध्ये मित्रता । एकदा श्रृगाल: लोष्ठम् अवदत् मित्र ! चलतु तडागात स्नात्वा आगच्छाव: लोष्ठम वदत् मित्र ! अहं जलात् बिभेमि, अहं स्नान न करिष्यामि । यद्यहं स्नामि तर्हि ज्वरेण पिड़ितो भविष्यामि । श्रृगाल: अवदत मास्नातु परं मया सह गन्तुं शक्नोसि तदन्नतरं लोष्ठं तडागं गन्तुं तत्परमभवत ।

प्रश्न 10. अधोलिखितं गद्यांश पठित्वा हिन्दी भाषया अनुवांद कुरुत - (3)

बिलासा स्वप्रयत्नेन ग्रामस्य विकास: कृतवती । तस्या: वर्धमानं प्रभावं दृष्ट्वा प्रतिवेशिन: राज्यानि तस्या: क्षेत्रे आक्रमणं कृतवन्त: तै: सह बिलासा साहसेन युद्धम् अकरोत । सा राज्य रक्षा कुर्वती वीर गतिं प्राप्तवती । राजा कल्याणं सायं मत्स्याखेटकानां निवास स्थलं बिलासाया: सम्मानांर्थ बिलासपुरं इति नाम्ना प्रथितम । वर्तमाने इदं बिलासपुरं छत्तीसगढस्य न्यायधानी अस्ति ।

प्रश्न 11. अधोलिखित श्लोकं सम्यकं पठित्वा हिन्दी भाषया अनुवादं कुरुत - (3)

सर्वे भवन्तु सुखिन: सर्वे सन्तु निरामया: ।
सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चिद् दुख भाग्भवेत ।।

प्रश्न 12. अधोलिखितं श्लोकं सम्यकं पठित्वा हिन्दी भाषया अनुवादं कुरुत - (3)

अलसस्य कुतो विद्या अविद्यस्यकुतो धनम् ।
अधनस्य कुतो मित्रम्, अमित्रस्य कुत: धनम् ।।

प्रश्न 13. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु चतुर्णां प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृत भाषया लिखत - (4)

(1) कोरबा नगरं किमर्थं प्रसिद्धं ?

https://www.cgboardonline.com
https://www.cgboardonline.com

https://www.cgboardonline.com

(2) सन्मित्रस्य किं लक्षणं प्रवदन्ति सन्ता: ?

(3) मत्स्यपालनक्षेत्रे क: पुरस्कार: दीयते ?

(4) मङ्गलयानंकुत: विमुक्तम् ?

(5) केन न प्रकाशते ?

(6) वृक्षा: केषां शोधका: ?

प्रश्न 14. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु चतुर्णां प्रश्नानां उत्तराणि हिन्दी भाषया लिखत - (4)

(1) के रोगाणाम् अपहारका: ?

(2) आत्मानन्दस्य पितु नाम किम् ?

(3) तृणानां केन सह विरोध: अस्ति ?

(4) वृक्षा: प्राणिनां कथम् उपकुर्वन्ति ?

(5) जन: किमर्थं पदाति: गच्छति ?

(6) भारतस्य मङ्गलग्रह कार्य कमे कति धनानि कयी भूतानि ?

प्रश्न 15. स्वपाठ्य पुस्तकात् संकलिता: चतुर्थ: सुक्तय: लिखत - (4)

प्रश्न 16. (अ) प्राचार्यं प्रति शुल्कं क्षमापनार्थं लिखितेडस्मिन प्रार्थना पत्रे रिक्त स्थानानि मञ्जूषायां प्रदत्त पदानां सहायेन पूरयत । (4)

(न्यून:, मम, एका, निवेदयामि, कर्मचारी, सदस्या:, निर्वाह:, महोदय:)

सेवायाम्

प्राचार्य -----------

शा.उ.मा.वि. जशपुर नगरम्

विषय: शुल्क क्षमापनार्थं प्रार्थना पत्रम्

महोदय!

सविनय निवेदनं अस्ति यत ----------- पिता एक: चतुर्थ श्रेणी ----------अस्ति । तस्य मासिक आय: अतीव----------- अस्ति । येन परिवारस्य ----------- काठिन्येन भवति । मम परिवोर माता पिता द्वौ भ्रातरौ ----------- भगिनी च इति पञ्च ----------- सन्ति । अत: अहं भवन्तं ----------- यत् मम अध्ययन शुल्कं क्षमा पयतु । https://www.cgboardonline.com

भवदीय : शिष्य:

नाम - सोमनाथ

अनुक्रमांक - अ, ब, स

दिनांक 31.07.2019

(ब) अधोलिखितम् अपठित गद्याशं पठित्वा निर्देशानुसारेण संस्कृत भाषया प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - (4)

दुर्लभमेतत मानव: जन्म पुरुषार्थ चतुष्ठस्य साधनम् । सर्वेशां कामनापाप्ति धर्माचरणञ्च

P.T.O.

https://www.cgboardonline.com

https://www.cgboardonline.com

https://www.cgboardonline.com

पुन: शरीरेणैव मानव: कर्तुं शक्नोति । शरीर मेव आत्मन: निवास स्थानम् । मानव: स्वव्यक्तित्वानुरुपमेव निवास स्थान मिच्छति एवं हयात्मनापि स्वस्थं शरीर मेवाभिलष्यते। केनचित उक्तम् अपि शरीर माद्यं खलु धर्मसाधनम् ।

प्रश्न (अ) एकपदेन उत्तरंत ।

(1) मानुषं जन्म कस्य साधनम् ?

(2) केन मानव: धर्माचरणं कंर्तु शक्नोति ?

(ब) पूर्ण वाक्येन उत्तरत -

(1) मानव:, कीदृशं शरीरं एव अभिलष्यते ?

(2) आत्मन: निवास स्थानं किम् ?

प्रश्न 17. स्व पाठ्य पुस्तकात् कण्ठ स्थीकृंत सुभाषितव्दयं लिखत । (5)

प्रश्न 18. अधोलिखितेषु एकस्मिन विषये संस्कृत भाषया निबंध लिखत । (6)

(1) सदाचार: (2) महाकवि कालिदास:

(3) पर्यावरणम् (4) मम प्रदेश:

---00--

https://www.cgboardonline.com
https://www.cgboardonline.com

https://www.cgboardonline.com
Whatsapp @ 9300930012
Send your old paper & get 10/-
अपने पुराने पेपर्स भैजे और 10 रुपये पायें,
Paytm or Google Pay से